

Raport: Jednolity Plik Kontrolny – lipiec 2016

"Art.193a.§1.: W przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych, organ podatkowy może żądać przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej (...)."

Ustawa z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw.
Dodany art. 193a wejdzie w życie z dn. 1.07.2016 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1649).

Wstęp

Zakończyło się *vacatio legis*, dla ustawy wprowadzającej Jednolity Plik Kontrolny jako obowiązujący sposób raportowania danych finansowo-księgowych. **Od 1 lipca br.**, podmioty określone w polskim prawodawstwie jako „**duże przedsiębiorstwa**” mają **obowiązek przekazywania** do Urzędów Skarbowych raportów w formacie JPK.

Dla polskich przedsiębiorców okres od kwietnia do lipca to czas wzmożonych prac nad dostosowaniem swoich firm do nowych przepisów. W bieżącym raporcie, spróbujemy zatem podsumować pierwsze wnioski i usystematyzujemy wiedzę zarówno związaną z przepisami i rozporządzeniami przedmiotowymi ale również obserwacje poczynione w czasie rozmów z szefami działów Księgowych i IT.

Raport lipcowy wydajemy w ostatnich dniach lipca przede wszystkim ze względu na ogrom pracy, oraz niepewność co do ostatecznego kształtu interfejsów po stronie Ministerstwa.

Stan prawny

Od momentu opublikowania przez MF, ostatecznych struktur Jednolitego Pliku Kontrolnego i wyznaczenia terminu wejścia w życie nowelizacji Ordynacji Podatkowej wprowadzającej Jednolity Plik Kontrolny doczekaliśmy się jednej zasadniczej poprawki przyspieszającej obowiązek raportowania w formacie JPK dla Małych i Średnich przedsiębiorstw (pisaliśmy o tym w [raporcie czerwcowym](#)), a także uszczegółowienia sposobu przesyłania plików do MF. Ten ostatni element, podlega w ostatnich tygodniach największym modyfikacjom. Warto powiedzieć, że

ostatnia zmiana w interfejsach przesyłu nastąpiła **22 lipca**.

Kogo dotyczy i kiedy

Przypomnijmy jeszcze raz: Obowiązek przekazywania **co miesiąc**, bez wezwania organu podatkowego, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej na serwer Ministerstwa Finansów informacji o prowadzonej ewidencji VAT (pliku JPK_VAT)

- **1 lipca 2016 roku** - duże przedsiębiorstwa
- **1 stycznia 2017 roku** - małe i średnie przedsiębiorstwa
- **1 stycznia 2018 roku** - mikroprzedsiębiorstwa.

Obowiązek przekazywania **na żądanie** organu podatkowego danych w postaci elektronicznej na potrzeby przeprowadzanej kontroli skarbowej zestawu wymaganych plików JPK od:

- **1 lipca 2016 roku** – duże przedsiębiorstwa
- **1 lipca 2018 roku**- mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa

Powyższe kalendarium jednoznacznie wskazuje iż Jednolity Plik Kontrolny od 1 lipca 2018 roku, stanie się powszechnym sposobem kontroli skarbowych, a w połączeniu z planowanym przez rząd „Centralnym Rejestrem Faktur” uszczelni system podatkowy.

Konsekwencje

Przedsiębiorca, który **bezzasadnie odmówi** okazania lub nie przedstawi w wyznaczonym terminie ksiąg podatkowych lub dowodów księgowych będących podstawą zapisów w tych księgach w formacie JPK będzie mógł zostać ukarany karą porządkową w wysokości 2800 PLN.

Za udaremnianie lub utrudnianie wykonania czynności przedstawicielom organów podatkowych, a w szczególności za nieokazanie ksiąg podatkowych lub dowodów księgowych będących podstawą zapisów w tych księgach w formie JPK przepisy kodeksu karnego skarbowego przewidują **karę grzywny od 617 PLN do maksymalnej wysokości 17 769 600 PLN**.

Wyzwania we wprowadzaniu JPK

Termin wprowadzenia JPK, a także zakres wymaganych w nim danych stał się w wielu firmach przyczyną bólu głowy zarówno działów księgowych jak i osób odpowiedzialnych za utrzymanie systemów informatycznych. W ramach odbytych rozmów możemy wyróżnić trzy główne grupy wyzwań przed którymi stanęli przedsiębiorcy.

Księgowe

Zważywszy na fakt iż Jednolity Plik Kontrolny to **nie nowe dane do raportowania**, a jedynie **zmiana sposobu przekazywania istniejących dowodów księgowych**, sprawił iż wiele działów finansowych stanęło przed wyzwaniem zweryfikowania czy w obecnie realizowanym procesie gromadzą wszystkie wymagane dane. Już wiadomo że nie zawsze tak jest. Przykładowo **systemy księgowe nie przetrzymują zazwyczaj daty wpływu faktury** na potrzeby rejestru VAT.

Systemowe

Dostosowanie istniejących obecnie systemów księgowo - magazynowych przy jednoczesnym **zapewnieniu ciągłości ich pracy** to nie lada wyzwanie. Zważywszy iż często firmy wykorzystują 3 – 4 rozwiązania, o różnej strukturze danych, o różnym czasie powstania i miejscu pochodzenia to wyzwanie staje się niemal niewykonalne, dlatego firmy stanęły przed koniecznością zakupu systemów wspierających pracę działów finansowych i pozwalających na **zebranie danych ze wszystkich wykorzystywanych rozwiązań**.

Terminowe

Wydobycie danych z systemów, **sprawdzenie ich spójności i poprawności** oraz wygenerowanie plików XML to pierwsza część. Druga część to dostarczenie

ich do Ministerstwa do 25 sierpnia zgodnie z **dynamicznie zmieniającymi się wymaganiami**. W tym kontekście - aktualnie - czas jest bardzo istotnym wyzwaniem przy wprowadzaniu rozwiązania w dużych spółkach. Niedługo stanie się wyzwaniem również dla średnich spółek.

Wymagania

Sporo wiemy już jak w większości przypadków wyglądają **problemy z wdrożeniem** i możemy zidentyfikować **podstawowe wymagania dla systemu**, który powinien poradzić sobie z zagadnieniem.

Poniższe wymagania określone są z następującym, najważniejszym postulatem: **JPK_VAT musi być wysłany do 25 sierpnia**.

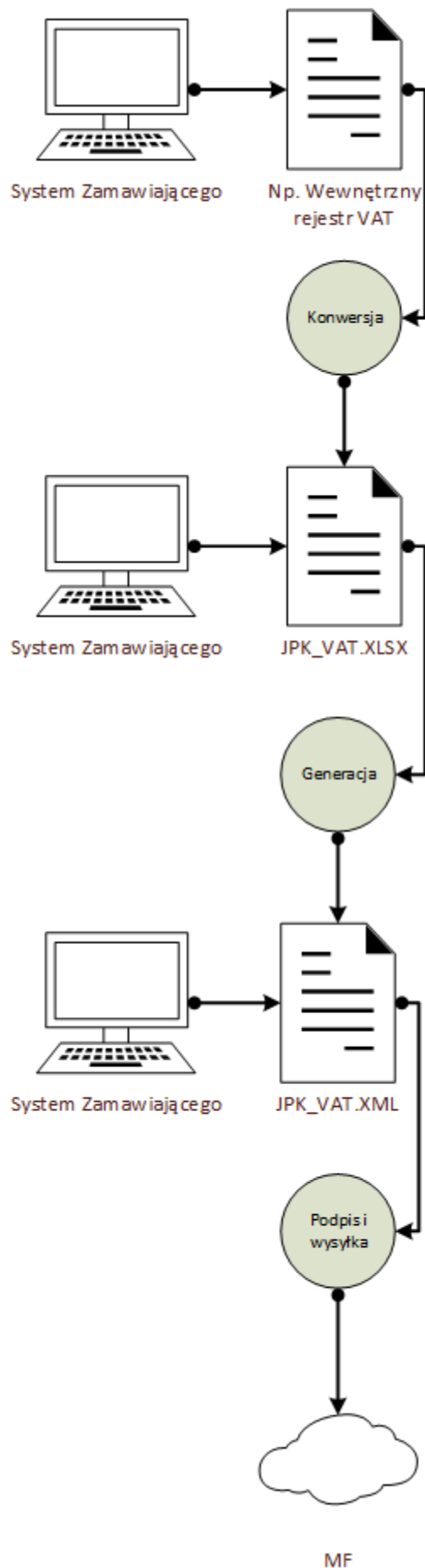
Ogólne

- System musi być w stanie **wysłać plik JPK_VAT.xml do interfejsów MF** – to wymaganie, bez którego cała reszta nie ma sensu. Jest pierwszym i podstawowym wymaganiem dla systemu.
- System musi **przyjmować pliki JPK_VAT.xml z zewnętrznego źródła** – tak zdefiniowane wymaganie wynika z deadline’u który nieubłaganie nadciąga. Jeśli firma dotąd pracowała tylko nad wygenerowaniem pliku, bo nie było wiadomo jak go dostarczyć, to spełnienie tego wymagania pozwala na spokojne zakończenie prac.
- System musi **przyjmować pliki JPK_VAT o zdefiniowanej strukturze**, na podstawie których wygeneruje plik w formacie JPK_VAT.xml – kolejne wymaganie mówi o tym, że jeśli oprogramowanie JPK ma już własną formę raportu z którego potrafi generować dane, to **Zamawiający dostosuje swoje systemy raportowe do tego formatu**. Przykładowym plikiem może być plik Excel o ustalonej formie, czy zestaw plików CSV. Większość systemów raportowych jest w stanie wygenerować raporty w wymaganej formie.
- System musi **w późniejszym okresie** dostarczać trzech powyższych funkcjonalności

dla pozostałych struktur poza VAT – to wymaganie wynika z bliskiego deadline’u dla JPK_VAT i wynikającego z niego harmonogramu prac. Cała reszta danych może być wygenerowana czy sprawdzona już po dacie 25 sierpnia.

Organizacyjne

- System powinien **pozwalać na obsługę wielu spółek** w obrębie jednej instalacji – wymaganie które jest istotne z punktu widzenia grup kapitałowych. Takie grupy często korzystają z jednolitej infrastruktury IT i istnieje możliwość **optymalizacji kosztu wdrożenia** poprzez możliwość pojedynczej instalacji dla całej grupy.
- System powinien pozwalać na **obsługę podpisu kwalifikowanego dowolnego dostawcy** – to wymaganie wynika z bezpodstawności zmuszania Zamawiającego do zmiany dostawcy usługi podpisu kwalifikowanego. Takie sformułowanie wymagania dodatkowo pozwala na dużą elastyczność systemu, jeśli przykładowo po konsolidacjach spółek, część osób które będą odpowiedzialne za dostarczanie danych korzysta z innych rozwiązań podpisu kwalifikowanego.
- System powinien **integrować się z usługą katalogową** – wdrożenie rozwiązania w zintegrowanym środowisku IT Zamawiającego jest często związane z tworzeniem kont i ról. Jeśli rozwiązanie ma możliwość integrowania się z usługą katalogową to automatycznie odpada problem administrowania użytkownikami systemu. Nie jest to wprawdzie pierwsze wymaganie w systemie, ale umieścilibyśmy je na pewno w sekcji „nice to have”.

Techniczne

- System **musi przechowywać UPO oraz archiwizować wszystkie przetwarzane dane** – to wymaganie jest istotne ze względu na potencjalną kontrolę przez kolejne 5 i więcej lat. Dane przetwarzane i częściowo dostarczane do MF **muszą być dostępne wewnątrz dla Zamawiającego** w oryginalnie wysłanej formie, w celu odniesienia się do potencjalnych „pytań” ze strony MF.
- System musi przetrzymywać wszelkie **informacje audytowe czynności użytkowników** – w celu pełnego oglądu źródeł zmian oraz pochodzenia danych, system musi rejestrować **każdą możliwą zmianę wprowadzoną przez użytkownika**. System musi rejestrować kto i kiedy pobrał plik, kto i kiedy wgrał na platformę jaką wersję pliku, kto i kiedy wygenerował, podpisał czy przesłał

dane. Osoba która finalnie podpisuje się pod wysyłanym plikiem musi mieć pewność co do pochodzenia danych które wysyła do MF.

Podsumowanie

Jest koniec lipca i **czas najwyższy podjąć decyzje** co ma się stać do 25 sierpnia. Jeśli duża firma nie rozpoczęła jeszcze prac nad JPK, to powinna sobie już zabudżetować wydatek 2800 PLN. Jeśli firma przeszła już przez analizę swoich danych i wie jakie dane ma oraz że jest w stanie **w taki czy inny sposób dostosować swoje raportowanie do wymagań dostawcy** systemu to istnieje jeszcze szansa, że uda się zdążyć z terminem. Jeśli firma samodzielnie wytwarza już pliki xml, które trzeba wysłać, to termin powinno się jeszcze dać utrzymać. No chyba że procedura podpisywania umowy z Dostawcą będzie trwać ... 😊

Autorzy

Mateusz Kyc – Dyrektor Techniczny w Softhis – jest architektem dziesiątek dedykowanych rozwiązań dla firm z branż produkcyjnych, finansowych, wydawniczych, e-commerce i innych. Od lat doradza klientom jak wdrożyć z sukcesem nowe rozwiązania IT wspierające ich biznes.

Arek Piwowarski – Specjalista ds. Handlowych w Softhis – odpowiada za doradztwo i dobór najbardziej optymalnych rozwiązań z zakresu IT. Zajmuje się łączeniem potrzeb biznesu ze światem informatyki, zarówno w zakresie oprogramowania jak i infrastruktury.